

باکواظهارات آشتی جوانه **یک طرفه تهران را با سردی پاسخ می‌دهد**

مشکلات فراتر از سوءتفاهم در روابط آذربایجان با ایران



مرز کشورمان و راه اندازی دالان توریانی ناتو با وقفه مواجهه شد. پیش از آن در هشتم مهر ماه ۱۴۰۰ نیز وزیر کشور با اشاره به اقدامات جمهوری آذربایجان، گفت: کشورهای همسایه را به گفت‌وگو و دوستی دعوت کرده‌ایم. سوءتفاهمات پیش‌آمده هم با پیگیری وزارت امور خارجه ان‌شاءالله حل می‌شود. ولی در آن زمان هم باکو از تعقیب سیاست‌های ضدایرانی خود دست برنداشت و همه آنها با جدیتی روزافزون پیگیری شد.

نمونه‌هایی از این دست‌ اظهارات آشتی جوانه یک طرفه مقامات جمهوری اسلامی ایران در طول سه دهه گذشته بسیار فراوان است و جالب اینکه هر بار بعد از این اظهارات که از سوی باکو با سردی، بی پاسخ گذاشته شده، به مدت کوتاهی رویه خصمانه قبلی از نو آغاز شده و رویکرد ایران همیشه واکنشی، انفعالی و محدود به تعداد کمی رسانه عمدتا مجازی بوده است. کارشناسان حوزه روابط بین الملل و سیاست خارجی در ایران نیز که با واقع بینی و نگرانی این روابط نامتعادل را رصد می‌کنند، در سطحی محدود و تنها در جواب این گستاخی‌ها اجازه یافته اند واکنش‌هایی آکادمیک از خود نشان دهند.

واقعیت این است که سه دهه کم توجهی جمهوری اسلامی به منطقه حساس قفقاز و آسیای میانه باعث شده رقبای ایران برای تحقق منافع ملی خود گوی سبقت را از کشورمان بریايند و جای پای خود را در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، هنری، امنیت و اطلاعاتی در حکومت علیف محکم کنند. رژیم صهیونیستی، ترکیه و ناتو که عملا حکومت علیف را به مستعمره خود مبدل کرده اند، فضای تنفسی را برای نقش آفرینی ایران بسیار تنگ کرده اند و با فعالیت‌های گسترده رسانه‌ای، آموزشی و شبه علمی تلاش دارند مردم شمال ارس را از ریشه‌های هویتی، ملی و مذهبی خود که در پیوند با تسایر اقوام ایرانی است، جدا کنند و برای آنان هویتی جعلی در پیوند با ترکان عثمانی جعل کنند. بنابراین تبلیغات نظام مند که در قالب سریال

اعدام شده، افشای روند تخریب مساجد، نقد ممنوعیت آیین‌های مذهبی نظیر عاشورا، پیگیری حقوقی – دیپلماتیک کشتار تاریخی نادران و آزادی رهبران مذهبی شیعه زندانی در آذربایجان، سیاست گزاری جذب نخبگان شیعی در مراکز علمی دانشگاهی و حوزوی و تربیت نخبگان اسلام گرا و طرفدار چا ایران؛ نشر آثار علمی – فرهنگی – هنری به زبان آذری با اولویت هویت بخشی به شیعیان آذربایجان شمالی و بازتولید هویت ایرانی مناطق جداشده از کشور در ادوار تاریخی گذشته، تولید و نشر نمادهای ایرانی –اسلامی در جامعه هدف، تمرکز بر شناسایی و خشی سازی شیئات و تحریفات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی القای توسط باکو و آنکارا علیه ایران، تبلیغات رسانه‌ای و همگام گیری‌های رسمی و غیر رسمی توسط سازمان‌های مردم نهاد و انجمن‌های ایرانی علیه محدودیت‌های مدنی اکثریت شیعه آذربایجان، زمینه سازی برای ایجاد مطالبه بومی بازگشت بخش‌های جداشده از ایران به سرزمین مادری و موارد مشابهی از این دست و در نهایت بازگذاشتن دست شبکه‌های صدا و سیما برای پاسخ به شیئات و دروغ پراکنی رسانه ای باکو و ترکیه و تلاش برنامه‌های شبکه سحر در پایان برای هشدار به باکو برای توقف رویه‌های ضدایرانی می‌توان از رویکردهای زیر بهره گرفت:

–افزایش استفاده عملیاتی از مسیر جایگزین کریدور دریایی به روسیه بدون مزاحمت باکو با تقویت ناوگان کشتی رانی جمهوری اسلامی ایران در دریای کاسپین، ساخت و واردات انواع شناور و تکمیل راه آهن رشت به منطقه آزاد کاسپین در نزدیکی بندر انزلی
– تکمیل راه آهن چقنار به زاهدان
– حمایت از گروه‌های تحت ستم در ترکیه و باکو مانند تالش‌ها و لژگی‌ها در جمهوری آذربایجان و کردها و علوی‌ها در ترکیه و فراهم آوردن تأسیس دفاتر نمایندگی آنها در تهران (مشابه اقدامی که ترکیه و باکو انجام داده اند)
– حمایت جدی تر از حسینیون و بهره گیری از ظرفیت‌های گسترده فرهنگی و علمی و دینی آنان

– راه اندازی هر چه سریع تر کنسولگری جمهوری ارمنستان در شهر تبریز
– پیگیری دیپلماسی فعال با روسیه و ارمنستان به‌منظور انعقاد یک پیمان دفاعی و اقتصادی سه‌جانبه،
– ایجاد ارتباط اقتصادی گسترده تر با گرجستان (حلقهٔ ارتباطی ایران –ارمنستان با اروپا) و تعریف نوعی منافع مشترک سیاسی امنیتی و اقتصادی – تجاری میان ایران و گرجستان

–افزایش از تباطات اقتصادی و سیاسی و فرهنگی با جمهوری‌های مسلمان نشین روسیه در منطقه چچن با تمرکز بر تهدید ناتو از طریق جمهوری باکو

– تقویت جدی دیپلماسی عمومی ایران در آسیای مرکزی و قفقاز؛ ایجاد و تقویت محورهایی نظیر مطالعه حقوق شیعیان آذربایجان مانند شیعیان زندانی و شکنجه و

کشف اسناد محرمانه مرتبط با ایران در دفتر بایدن

شبکه خبری سی ان ان به نقل از برخی منابع گزارش داد که اسنادی محرمانه درخسوی ایران، اوکراین و انگلیس در دفتر پیشین جو بایدن پیدا شده است. به گزارش ایسنا، یک منبع مطلع به شبکه سی ان ان اعلام کرده که درمیان پرورنده‌هایی که پاییز گذشته در دفتر خصوصی جو بایدن یافت شده، ۱۰ سند محرمانه درخصوص ایران، اوکراین و انگلیس بوده است.

رتبه ۹۹ پاسپورت ایران در جهان

گذرنامه ایران در جایگاه ۱۰۲ این فهرست قرار داشت. شهروندان افغانستان با دسترسی بدون ویزا به ۲۷ کشور بار دیگر در پایین‌ترین جایگاه این فهرست قرار گرفت‌اند. فهرست Henley & Partner یکی از چندین گزارشی است که شرکت‌های مالی برای رتبه‌بندی پاسپورت‌های جهانی و بر اساس میزان دسترسی شهروندان به مقاصد مختلف منتشر می‌کنند.

گزارش شرکت Henley & Partner ۱۹۹ پاسپورت را بر اساس تعداد مقاصدی ارزبایی کرده که شهروندان هر کشور می‌توانند بدون ویزا به آن‌ها سفر کنند. این فهرست در جایگاه ۹۹ قرار دارد. شهروندان ایرانی درحال حاضر امکان دسترسی بدون ویزا به ۲۳ مقصد را دارند. سال گذشته

درخواست واشنگتن برای آزادی زندانیان تابعیتی در ایران

شهروندان خود را که در ایران، روسیه، ونزوئلا، افغانستان، میانمار، هائیتی و دیگر کشورها زندانی بودند به خانه بازگرداند. وزیر خارجه دولت بایدن وعده تلاش برای آزاد کردن همه زندانیان آمریکایی را در نقاط مختلف جهان داد که مدعی شده به صورت غیرعادلانه بازداشت یا گروگان گرفته شده‌اند. رابرت مالی نماینده ویژه آمریکا در امور ایران نیز دوم دی ماه در گفت‌وگو با رادیو اروپای آزاد درباره زندانیسان دو تابعیتی در ایران گفته بود: ما به گفت‌وگوی غیرمستقیم با ایران درباره این موضوع که یک اولویت بسیار جدی برای ماست، ادامه داده‌ایم تا بتوانیم آمریکایی‌هایی را که برخی برای سال‌های متمادی، ناعادلانه در ایران زندانی هستند، به خانه بازگردانیم. آن هفت‌گوه‌ها هیچگاه متوقف نشده است و تلاش خود را بر سرچیز زودتر بازگرداندن آنها ادامه خواهیم داد. نماینده ویژه آمریکا در امور ایران گفته بود: ما در حال بررسی راه‌های بشردوستانه هستیم که بتوانیم زندانی‌هایمان را ناعادلانه گرفتار هستند، به خانه بازگردانیم، و فارغ از اینکه چه اتفاق دیگری افتاده باشد، این موضوع اولویت ما در رابطه با ایران است.

جیک سالویان مشاور امنیت ملی آمریکا با تکرار ادعاهای خود، خواستار آزادی فوری زندانیان دوتابعیتی آمریکایی-ایرانی در ایران شد.

«جیک سالویان» مشاور امنیت ملی دولت بایدن روز سه شنبه به وقت محلی ادعا کرد: امروز پنج سال وحشتناک است که مراد طاهباز به ناحق در ایران بازداشت شده است. مشاور امنیت ملی کاخ سفید اضافه کرد: ما بار دیگر از ایران می‌خواهیم تا فوری مراد طاهباز و سایر آمریکایی‌ها از جمله عماد شرقی و سیامک نمازی را آزاد کند. بازگشت دوباره این افراد به آغوش خانواده های خود اولویت مهم این دولت است.

«رابرت مالی»، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران، نیز در سالگرد بازداشت مراد طاهباز با تکرار ادعاهای سالویان گفت: بالاترین اولویت ایالات متحده امتیاز یافتن از بازگشت مراد طاهباز، عماد شرقی، سیامک نمازی و دیگر شهروندان آمریکایی به خانه است که به ناحق بازداشت شده‌اند. پیش از این،آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا هفتم دی ماه امسال و در آخرین روزهای سال ۲۰۲۲ میلادی گفته بود که واشنگتن در سالی که گذشت برخی

و انمیشن‌های متعدد و محتوای تحریف شده کتب درسی دو دهه است به طور جدی در روح و ذهن مردمان شمال ارس کاشته شده، سوتفاهمی سناده نیست، بلکه یک راهبرد ضدایرانی است که با ساده انگاری و بی تفاوتی و برخی خیانت‌ها به یک غده سرتللی در همسایگی جمهوری اسلامی مبدل شده است.

در ماه‌های اخیر شخص الهام علیف، رئیس جمهوری آذربایجان با جعل عنوان آذربایجان چ.ن.وب.بی برای مناطق آذری نشین ایران از پامال شدن حقوق مردمان ایرانی این بخش‌های کشور سخن گفته و در رسانه‌های باکو که هیچ کدام آزادی عمل ندارند و همگی از سوی دولت باکو و رژیم صهیونیستی هدایت می‌شوند، تا مرکز ایران، متعلق به رژیم علیف دانسته شده که وارث امپراطوری بزرگ آذربایجان است که توسط روسیه و ایران به دو تکه تقسیم شده است و حالا باید احیا شودا همدقتیم مقامات عالی رتبه ترکیه و باکو و به خصوص وزرای دفاع دو کشور بارها بر ضرورت تکمیل کریدور نژگورو، اشغال جنوب ارمنستان بدین منظور و وادار کردن مقامات ایران به کوتاه آمدن با مشت برادرانه! تاکید کرده اند ایران نیز در واکنش با سکوت کرده

جمله همنشگی جمهوری اسلامی هیچ تغییر ژئوپلتیکی در منطقه را نمی‌پذیرد، تکرار کرده است. نگارنده و بسیاری از کارشناسان دلنوسر حوزه قفقاز اعتقاد راسخ دارند، ریل گذاری روابط ایران و آذربایجان در سه دهه گذشته کاملا اشتباه بوده و باید به طور اساسی مورد بازنگری قرار بگیرد. گفت وگو با باکو باید از موضع قدرت و با هدف اصلاح سیاست‌های ضد ایرانی این کشور کوچک جداشده از ایران، نه با هدف دلجویی و آشتی به هر قیمت انجام شود. همچنین باید به مقامات آن کشور هشدار داده شود رویه مذکور می‌تواند در زمان و مکان مناسب واکنش عملیاتی و عینی ایران را به دنبال داشته باشد.

متاسفانه باید بذیرفت که بسیاری از مردم شمال ارس به خاطر همه‌ها تبلیغات و آموزش‌های مسموم ضدایرانی دیگر شیعه

ویژه

واکنش امیرعبداللهیان به شایعه استعفايش

وزیر امورخارجه گفت: سه روز پیش سفیر عراق در تهران را به وزارت خارجه فراخواندیم. به گزارش ایسنا، حسین امیر عبداللهیان صبح چهارشنبه در حاشیه جلسه هیئت دولت در پاسخ به سوالی در مورد اقدام برخی از مقامات عراقی از جمله نخست وزیر این کشور در ارتباط با استفاده از نامی مجموع به جای واژه خلیج فارس گفت: سه روز پیش سفیر عراق را فراخواندیم و اعتراض خود را در این زمینه اعلام کردیم ، دیروز نیز آقای نخست وزیر عراق در توتیتی به نحوی مسئله را جبران کرد.

وی همچنین در پاسخ به این سوال که آیا سفیر چین در تهران مستقر است، گفت: بله مستقر است.

امیرعبداللهیان در پاسخ به سوالی در مورد شایعه استعفايش، گفت: من چنین چیزی را نشنیده‌ام.

وی در پاسخ به این سوال که پس این موضوع را تکذیب می‌کنید؟ گفت: قویا.

رویداد

برگزاری دادگاه تجدید نظر حمید نوری در سوئد

خبرگزاری آسوشیتدپرس از برگزاری جلسه دادگاه تجدید نظر حمید نوری، شهروند ایرانی بازداشت شده در سوئد خبر داد. به گزارش ایسنا، خبرگزاری آسوشیتدپرس نوشت، دادگاه تجدید نظر حمید نوری، شهروند ایرانی بازداشت‌شده در سوئد و کارمند سابق قوه قضائیه که اتهاماتی مرتبط با «جنبات جنگی در مدت جنگ ایران و عراق» در دهه هشتاد میلادی علیه او مطرح شده، امروز در استکهلم در حال برگزاری است. پیش از این اعلام شده بود که پس از این مرحله، در دادگاه تجدیدنظر، جلسه غیرعلنی تشکیل می‌دهد که در آن فیلم‌های ضبط شده از جلسه‌های شایع، متهم و شاهد پخش خواهد شد. انتظار می‌رود این جلسه تا پاییز ۲۰۲۳ ادامه یابد.

حمید نوری که آبان‌ماه ۹۸ به سوئد سفر کرده بود، در زمان ورود به فرودگاه استکهلم توسط پلیس این کشور بازداشت شد و از آن زمان تاکنون در زندان افرادی به سر می‌برد. اتهام او براساس ادعاهای گروهک تروریستی منافقین طراحی شده، آنها مدعی‌اند نوری در مقطعی، زندانبان منافقین در ایران بوده است. این منبای محکمه سوئدی قرار گرفته و سبب شده اصل براث و حق آزادی رفت‌وآمد نوری از سوی مقام‌های سوئدی نقض‌شده و این تبعه ایرانی بیش از سه سال است در زندان سوئد با محدودیت‌های زیاد مواجه شده. براساس اخبار منتشر شده، سوئدی‌ها ابتدایی‌ترین حقوق یک انسان را برای حمید نوری رعایت نکرده‌اند.

پولیتیک

رایزنی هیات‌های ایران و روسیه در وین

نماینده روسیه نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین از دیدار و رایزنی با همتای ایرانی‌اش خبر داد. به گزارش ایسنا، میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین در صفحه توییترش نوشت: ما هیات دائمی ایران در نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین دیدار کرد.م افزود: گفت‌وگوی ثمربخشی با محسن نذیری اصل، نماینده ایران، درباره موضوعات مشترک داشتیم.

انتقاد سفیر ایران در پرتغال از دوگانگی رفتاری اروپا

سفیر جمهوری اسلامی ایران در لیسبون در دیدار با مقام وزارت خارجه پرتغال، از برخورد دوگانه اروپا با مسایل ایران به بهانه حقوق بشر انتقاد کرد.

به گزارش ایسنا به نقل از سفارت جمهوری اسلامی ایران در لیسبون، در دیدار عصر روز ششم‌شنبه سفیر جمهوری اسلامی ایران با معاون مدیر کل دیارتمان سیاست خارجی وزارت خارجه پرتغال که به درخواست طرف پرتغالی انجام گرفت، مرتضی دامن پاک جامی ضمن رد اظهارات مداخله جوانانه این کشور در امور داخلی ایران، کشورهای اروپایی از جمله پرتغال را به رعایت انصاف و اجتناب از برخورد گزینشی و سیاسی با تحولات ایران به بهانه دفاع از حقوق بشر فراخواند. وی از اینکه همین کشورها چشم خود را بر روی کشتار روزانه زنان و کودکان بی گناه در سرزمین‌های اشغالی فلسطین، یمن و افغانستان و دیگر کشورها بسته‌اند، شدیداً انتقاد کرد. سفیر ایران همچنین با انتقاد از رفتارهای دوگانه کشورهای اروپایی با موضوع حقوق بشر، تاکید کرد: کشورهایی که در تشویق مردم به خشونت و اجازه سوء استفاده از آزادی بیان توسط رسانه‌های ضدایرانی مروج خشونت و توهمین کننده به مرجعیت سیاسی و دینی ایران نقش دارند، بهتر است به جای فشار سیاسی بر ایران و دلسوزی غیرواقعی برای مردم ایران، به وظایف خود در براساس کنوانسیون وین برای حفاظت از امکان دیپلماتیک و دیپلمات‌های ایرانی عمل کنند.

احضار سفیر ایران در بلژیک

در پی محکومیت یک تبعه بلژیکی به ۴۰ سال حبس در ایران، بلژیک سفیر ایران را به وزارت امور خارجه فراخواند. به گزارش ایسنا، به نقل از العربیه، بلژیک با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که سفیر ایران را در اعتراض به محکوم شدن یک تبعه بلژیکی به ۴۰ سال حبس و ۷۴ ضربه شلاق به وزارت خارجه این کشور فراخوانده است. مرکز رسانه قوه قضائیه امروز اعلام کرد که بر اساس حکم صادر شده از سوی دادگاه انقلاب اسلامی تهران، البیور وند کاستیل، فرزند نرنازد، متولد سال ۱۹۸۱ با ۴ عنوان اتهامی در دادگاه محاکمه شده است که پایان دادگاه در هر چهار عنوان اتهامی وی از مستحق مجازات دانسته است.

بر اساس کیفرخواست صادر شده البیور وند کاستیل متهم بوده است به جاسوسی علیه جمهوری اسلامی ایران به نفع سرویس اطلاعاتی بیگانه، همکاری با دولت متخاصم آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران، قاچاق حرفه‌ای ارز به مبلغ ۵۰۰ هزار دلار و پولشویی به همین میزان. حکم صادر شده بدوی و ظرف ۲۰ روز در دادگاه تجدید نظر قابل اعتراض است.

استراتژیک

تاکید نتانیاهو بر دشمنی اسرائیل با ایران

نخست وزیر رژیم صهیونیستی با بیان اینکه ایران دشمن اصلی اسرائیل است، گفت که با تلاش ایران «برای دستیابی به تسلیحات هسته‌ای» مقابله خواهد کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از اورشلیم پست، بنیامین نتانیاهو،نخست‌وزیر اسرائیل عنوان کرد: دشمن اصلی که ما با آن مواجه هستیم ایران است. وی افزود: ما مصمم هستیم تا با تلاش‌های ایران برای ساخت سلاح هسته‌ای و احداث پایگاه نظامی در مرز شمالی‌مان مقابله کنیم.

همچنین بیان گالاتت، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی مدعی شد که از ارسال تسلیحات ایران به حزب‌الله جلوگیری خواهد کرد. ادعای تلاش ایران برای دستیابی به تسلیحات هسته‌ای درحالی تکرار می‌شود که مقامات ایران بارها تاکید کرده‌اند تولید و به کارگیری تسلیحات هسته‌ای، جایی در دکترین دفاعی ایران ندارد.

اکنونومیک

عراقچی:

توسعه مکران در خالاً اتفاق نمی‌افتد

مشاور وزیر امور خارجه کشورمان در پیش نشست همایش ملی توسعه سواحل مکران گفت: امیدواریم در این نشست نگاه وسیع‌تری به منطقه و بازیگران منطقه‌ای و جهانی که درباره توسعه مکران باید به آن‌ها توجه شود، داشته باشیم. به گزارش ایسنا، سید عباس عراقچی در چهارمین نشست برگزاری «همایش ملی توسعه سواحل مکران» که به همت اندیشکده دیپلماسی اقتصادی دانشگاه امام صادق (ع) و با همکاری شورای راهبردی روابط خارجی برگزار شد، گفت: همایش ملی توسعه سواحل مکران در اسفند ماه برگزار خواهد شد و مجموعه‌ای از نهادهای ارگان‌ها در آن مشارکت دارند. وی ادامه داد: حدود هشتصد کیلومتر ساحل در این منطقه داریم؛ از آن ساحل‌هایی که به دریای آزاد است و آرزوی هر کشوری است. بعضی کشورها برای سسی تا چهل کیلومتر ساحل این چنینی جنگ‌ها کردند. این ساحل می‌تواند توسعه دریامحور و ثروت و منافع سرشاری را برای کشور داشته باشد و البته اهمیت سیاسی و امنیتی هم دارد. دبیر شورای راهبردی روابط خارجی با طرح این سوال که آیا توسعه سواحل مکران می‌تواند بی اعتنا به این طرح‌های منطقه‌ای باشد یا باید همسو و هماهنگ با آنها باشد؟ اظهار کرد: معتقدیم توسعه مکران در خلاء اتفاق نمی‌افتد در منطقه‌ای هستیم که کشورهای مختلف به آن توجه دارند و آنها هم منافع و دغدغه اقتصادی و امنیتی دارند و طرح‌های توسعه‌ای خاص خود را هم دارند و مثال مشهور آن طرح کمربند راه چین است.